

Capitolul 3

Curaj și har –

Un ajutor pentru studiul cărții Estera

Capitolul 3

Ridicarea la putere a lui Haman

Ca și în capitolul anterior, și aici găsim un început nou, inițiat prin expresia „după aceste lucruri” (versetul 1). Aceasta rezultă și din faptul că evenimentele capitolului 2 au loc în *anul al șaptelea* al domniei lui Ahașveroș (capitolul 2,16), în timp ce în acest capitol noi am ajuns în *anul al doisprezecelea* al domniei sale (capitolul 3,7). Între timp au trecut câțiva ani și a luat naștere o situație în care agaghitul Haman a trecut pe prin plan: „După aceste lucruri, împăratul Ahașveroș a ridicat la putere pe Haman, fiul lui Hamedada, agaghitul, l-a înălțat și a pus scaunul lui mai presus de scaunele tuturor căpeteniilor care erau cu el.” (versetul 1). Haman este marele dușman al poporului lui Dumnezeu, vrăjmașul iudeilor, așa cum este el numit în această carte (capitolul 3,10; 8,1; 9,10). El este adversarul lui Mardoheu, care este un tablou Domnului Isus. De aceea noi putem vedea în Haman un tablou al lui antihrist, adversarul satanic al lui Hristos în timpul din urmă. Dar el ne amintește și – dacă ne gândim la viața lui Hristos aici pe pământ – de toate instrumentele, pe care satan le-a folosit deja în împotrivirea lui față de Domnul slavei, da, de satan însuși, așa cum el L-a întâmpinat pe Domnul în umblarea Lui pe pământ și cum L-a ispitit, ca dacă este posibil să-L ducă la cădere.

La prima vedere pare ceva străin faptul că Haman primește poziția sa de la împăratul Ahașveroș, care este un tablou al lui Dumnezeu Însuși. Cum este posibil, că Dumnezeu dă un loc de onoare marelui vrăjmaș al poporului Său și că El Însuși încuviințează, că acesta vrea să nimicească pe poporul Său? Însă lui Dumnezeu nu-I scapă lucrurile din mâini, nici în timpul vieții lui Hristos pe pământ, și nici în zilele necazului cel mare. Ce ar fi putut face Irod și Pilat împotriva Domnului Isus, dacă Dumnezeu nu ar fi permis? Domnul Însuși a spus, când a stat înaintea lui Pilat: „N-ai avea nici o putere împotriva Mea, dacă nu ți-ar fi fost dată de sus” (Ioan 19,11). Tot așa va fi și în viitor, când antihrist se va ridica împotriva poporului lui Dumnezeu. Vedem aceasta în mod foarte clar în Zaharia 11,15-17, unde antihrist este numit un „păstor nebun”. Acest păstor nebun al oilor este mai întâi pus de Dumnezeu (așa cum Ahașveroș a înălțat pe Haman) și apoi va fi judecat de El: „(Eu) voi ridica în țară un păstor ... Vai de păstorul de nimic, care își părăsește oile!” Prin aceasta sunt două etape în guvernarea lui Dumnezeu. Mai întâi El călăuzește lucrurile așa fel, că apare acest păstor, care nu se gândește la bunăstarea oilor, ci le asuprește. Aceste experiențe grele sunt necesare, ca să curățească poporul și să-l conducă la pocăință. Însă apoi Dumnezeu este și Acela care aduce judecata asupra acestui păstor de nimic. Deci, aceste două etape se întâlnesc și în cartea Estera. Este împăratul Ahașveroș, care înalță pe Haman, și este același împărat, care mai târziu îl va condamna la moarte.

Haman împotriva lui Mardoheu

Haman este numit aici agaghitul, și Agag era titlul împăraților amaleciți (compară cu Numeri 24,7; 1 Samuel 15,20.32). Este posibil ca Haman să descindă din casa împărătească a amaleciților. În orice caz din punct de vedere moral el arată caracterul lui Amalec, care după ieșirea din Egipt a atacat pe la spate cu viclenie pe Israel (Exod 17,8-16; Deuteronom 25,17-19; 1 Samuel 15,2). Amalec este dușmanul conspirativ al lui Israel, și acest conflict vechi îl regăsim în cartea Estera. Însă în fond este Domnul, care are un război împotriva lui Amalec, și anume din generație în generație (Exod 17,16). Războiul continuă și aici, și el va dura până la sfârșit: până la marele război între Dumnezeu și satan, între Hristos și antihrist, între poporul lui Dumnezeu și aliații răului. Însă rezultatul final este deja acum stabilit: satan și slujitorii lui vor fi înfrânți. Așa este întotdeauna, chiar dacă lupta durează mult. În ceea ce privește pe Amalec, este deja anunțat în cuvintele lui Balaam, care a prorocit că împăratul lui Israel se va ridica împotriva lui Agag, și că Amalec într-adevăr este primul dintre națiuni, dar sfârșitul lui va fi distrugerea (vezi Numeri 24,7.20). Așa este și în cartea Estera. Mardoheu va fi în cele din urmă ridicat deasupra agaghitului Haman, și sfârșitul acestui fiu al lui Amalec este pierzarea. În lupta finală din viitor nu va fi altfel: Hristos va fi înălțat și antihrist va fi doborât.

Cartea Estera nu ne prezintă numai această luptă finală, care va avea loc în timpul și la sfârșitul necazului cel mare. Ea prezintă mai mult în general conflictul dintre Dumnezeu și poporul Său, pe de o parte, și satan și aliații lui, pe de altă parte. Acest conflict a fost dintotdeauna, dar el cunoaște anumite puncte culminante, atât în trecut cât și în viitor. Când Domnul Isus a fost pe pământ ca adevăratul Mardoheu, El a avut personal de luptat cu vrăjmașul satan. Să ne gândim numai la ispitirea din pustie. Însă Domnul a rezistat și nu S-a plecat înaintea lui, așa cum și aici Mardoheu a refuzat cu îndârjire să se plece înaintea lui Haman (versetele 2-4). Desigur, El a fost în smerenie aici pe pământ – blând și smerit cu inima (Matei 11,29; 21,5). Dar blândețea Lui nu a însemnat, că El S-a plecat înaintea lui satan. Stăpânitorul lumii acesteia nu a găsit nici un punct de legătură în El, ca să-L facă să Se plece înaintea lui. Noi cunoaștem toate aceste momente critice, când satan I-a arătat toate împărățiile acestui pământ și I-a oferit autoritate asupra lor, cu condiția ca El să Se plece înaintea lui și să i Se închine. Satan era stăpânitorul lumii acesteia și toată această putere i-a fost dată lui (Luca 4,6; Ioan 14,30). Dar Domnul Isus, Omul blând și smerit, cu toate acestea a refuzat să Se arunce la pământ înaintea lui și a răspuns: „Să te închini Domnului Dumnezeului tău și numai Lui să-I slujești” (Luca 4,8). Și noi nu ne putem imagina cât de mult a iritat aceasta mânia lui satan. După ce el a făcut orice ispitire, a plecat de la El pentru un timp; el voia să-și adune toate puterile și să revină cu toată înverșunarea (Luca 4,13; 22,53b).

Atacul lui Haman împotriva iudeilor

Vedem de asemenea în această istorisire, că refuzul perseverent al lui Mardoheu a umplut cu furie pe Haman. Și când pe lângă aceasta a aflat că Mardoheu era un iudeu, în el s-a născut planul satanic, să nimicească pe toți iudeii. Pentru el era prea puțin să pună mâna numai pe Mardoheu, și voia să-și descarce mânia asupra întregului popor al iudeilor (versetele 5 și 6). Acesta este numit aici în mod remarcabil „poporul lui Mardoheu”. Tot așa Domnul Isus S-a făcut una cu poporul Său și nu S-a rușinat să fie un iudeu. El Însuși a spus: „Mântuirea vine

Capitolul 3

de la iudei” (Ioan 4,22). Și la venirea Lui în lumea aceasta, îngerul numește poporul Iudeu, poporul Său: „Și-I vei pune Numele ISUS, pentru că El va mântui pe poporul Său de păcatele lor” (Matei 1,21). Profetic găsim aceasta și în Psalmul 59,11, unde Mesia vorbește despre „poporul Meu”. Hristos Se face una cu poporul Său, chiar și în suferințele cele mai grele, așa cum ele ne sunt descrise în cartea a doua a Psalmilor. El este și atunci adevăratul Iudeu, adevăratul Adorator al lui Dumnezeu (numele „iudeu” derivă de la Iuda și înseamnă „cel care laudă pe Dumnezeu”). Aceasta începe deja în Psalmul 42 și 43, unde noi auzim repetat refrenul: „... căci iarăși Îl voi lauda”. În mijlocul apăsării și necazului El lasă să se vadă public, că El este un „Iudeu”, așa cum face și Mardoheu aici.

Furia lui Haman este îndreptată nu numai împotriva lui Mardoheu, ci împotriva întregului popor. Ceva asemănător vedem în Apocalipsa 12, unde balaurul vrea să înghită nu numai copilul femeii, ci luptă și împotriva celorlalți din sămânța ei. Furia diavolului nu se îndreaptă numai împotriva lui Mesia (ca Cel ieșit din Israel), ci tot așa și împotriva rămășiței poporului Său. Haman se adresează aici împăratului, dar el aruncă mai întâi Pur - acesta este sorțul (versetul 7). El era cu adevărat un slujitor al lui satan, și cu ajutorul puterilor oculte voia să stabilească ziua exactă a răzbunării lui. Însă Dumnezeu stă deasupra tuturor lucrurilor, căci sorțul cade pe o zi din luna a douăsprezecea, cu toate că este aruncat în luna întâi. Unsprezece luni sunt până atunci, cel mai lung timp posibil, până când planul îngrozitor al lui Haman poate fi executat. Să presupunem că ar fi trebuit executat după o săptămână, atunci poporul, vorbind omenește, ar fi fost pierdut (tot poporul, căci și iudeii din Palestina aparțineau imperiului persan și de aceea și ei erau la fel în pericol). Ce situație de criză în istoria poporului lui Dumnezeu!

Haman spune împăratului: „În toate ținuturile împărăției tale este risipit un popor deosebit între popoare” (versetul 8a). Aceasta este o mărturie minunată, că se poate spune aceasta despre poporul lui Dumnezeu, că el trăiește *deosebit* între popoare. După aceasta avem dreptul să năzuim și noi în mijlocul unei creștinătăți decăzute și infidele, cu toate că aceasta va mări și mai mult vrăjmășia lui satan. Al doilea lucru, pe care Haman îl remarcă, este, că legile acestui popor sunt „deosebite de ale tuturor popoarelor” (versetul 8b). Aceasta este de asemenea corect și este și o mărturie foarte frumoasă. Iudeii aveau legi, pe care ei le-au primit de la Însuși Dumnezeu, și nu erau rânduieli gândite de oameni. Ei ocupau o poziție cu totul deosebită în mijlocul tuturor popoarelor marelui imperiu persan. Însă satan amestecă totdeauna adevărul cu minciuna. Haman mai adaugă: „... și nu ține legile împăratului. Nu este în folosul împăratului să-l lase liniștit” (versetul 8c). Aceasta nu era adevărat; era un pretext, de care Haman avea nevoie, ca să câștige pe împărat pentru planurile lui. „Dacă împăratul găsește cu cale, să se scrie un ordin pentru ca ei să fie distruși, și eu voi cântări zece mii de talanți de argint în mâinile slujbașilor, ca să-i ducă în vistieria împăratului” (versetul 9). Prin aceasta Haman susține propunerea sa cu o ofertă financiară, fără îndoială ca o compensare pentru pierderea de impozit, pe care împăratul o va avea de suferit, dacă un popor întreg va fi nimic. Zece mii de talanți, o avere imensă! Dar Haman este dispus s-o plătească din averea proprie.

Împăratul este de acord și acordă împuternicire lui Haman, ca să îndeplinească planul lui de nimicire: „Împăratul și-a scos inelul din deget și l-a dat lui Haman, fiul lui Hamedada, agaghitul, vrăjmașul iudeilor. Și împăratul a zis lui Haman: „Îți dăruiesc și argintul și poporul acesta; fă cu el ce vei voi.”” (versetele 10 și 11) Haman își impune voința. El este numit aici

Capitolul 3

„vrăjmașul iudeilor”, aceasta înseamnă, dușman, cel care urăște pe iudei (o expresie, pe care o găsim în psalmi, la singular, când este vorba de antihrist, și la plural, când este vorba de slujitorii lui). El primește poporul ca dar de la împărat, argintul și-l poate păstra. Este greu pentru noi să înțelegem, că împăratul, care este totuși un tablou al lui Dumnezeu, dă aparent în chip ușuratic poporul dușmanului. De aceea rămășița se plânge la începutul celei de-a doua cărți a psalmilor: „Ne-ai dat ca pe niște oi de mâncat ... Ai vândut pe poporul Tău pe nimic și nu i-ai urcat prețul” (Psalm 44,11.12). El nu are nici un avantaj de la el, așa cum aici nici Ahașveroș nu are. Însă aceasta este, ce Dumnezeu va aduce asupra poporului Său, și chiar și asupra rămășiței; aceasta este o chestiune definitiv hotărâtă. Aici este o lege a mezilor și perșilor, care nu poate fi anulată (în capitolul 8,8 se face aluzie la aceasta). Însă strămtorarea, pe care Dumnezeu o va aduce în ultimele zile asupra poporului Său, este mult mai hotărâtă, și rămășița nu va putea scăpa de ea. Este fără valoare să te rogi, ca grozăviile timpului actual să nu vină peste Israel.

Însă căile lui Dumnezeu devin și mai de neînțeles, dacă ne gândim, că acest atac este îndreptat în primul rând asupra lui Mardoheu, care este un tablou al Domnului Isus. Împăratul numește bună moartea binefăcătorului lui (compară cu Estera 2,21-23), da, el dă poruncă în privința aceasta! Așa a fost Domnul Isus trădat nu numai de dușmanii Săi, ci „după sfatul bine hotărât și după știința mai dinainte a lui Dumnezeu” (Faptele Apostolilor 2,23). A fost planul lui Dumnezeu, ca Domnul să trebuiască să îndure suferințele îngrozitoare ale crucii, cu toate că în timpul vieții Sale pe pământ El a păzit cu fidelitate interesele lui Dumnezeu. Însă gândurile lui Dumnezeu sunt mai presus decât gândurile noastre și drumul spre scaunul de domnie duce pe la cruce.

În continuare vedem cum după aceea porunca împăratului este făcută cunoscut în scurt timp în toată împărăția: au fost chemați cărturarii, și o scrisoare este trimisă tuturor guvernatorilor fiecărui ținut, ca să-i informeze despre planul de nimicire. Alergătorii au dus mesajul – aici se face aluzie la renumita poștă persană, care a devenit un model și pentru Europa – și o copie a scrisorii a fost adusă la cunoștința tuturor popoarelor, ca decret. Și de îndată ce în cetatea Suza a avut loc aceasta, toată cetatea a fost îngrozită (versetele 12-15).